Smanjuje se broj zagovornika tekuće tečajne politike!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Autor Guste Santini
Petak, 06 Veljača 2004 21:40

U četvrtak je bila promocija nove knjige, «Tranzicija u Hrvatskoj, deset godina stabilnosti tečaja i cijena», uglednog ekonomiste, Gorazda NIkića, koji se je tijekom proteklih desetak godina, posebno, u svom znanastvenom radu, posvetio problemima monetarne i tečajne politike. Kako je bio član Savjeta HNB-a to je iz «prve ruke» mogao pratiti događanja njegov rad ima i dokumentacijsku vrijednost.

Stavovi Gorazda ne iznenađuju. Godinama se je zalagao za različitu, proaktivnu, tečajnu politiku čime je gubio na popularnosti kod političkih faktora. Time je dijelio sudbinu cijelog broja naših uglednih makroekonomista, ili bolje rečeno ekonomista.

Raspon mišljenja i stavova je bio širok. Od svojevremenih izjava vlasti kako ponuda deviza zapravo vodi do aprecijacije tečaja i kako centralna banka vrši maksimalne napore da do aprecijacije kune ne dođe do «privatnog» kako se shvaća neodrživost postojeće politike tečaja ali, eto, Svjetska banka, MMF, WTO i neznam tko sve ne, onemogućuju primjerenu politiku tečajne politike općoj (a ne parcijalnoj) ravnoteži.

Svekolika zaduženost, sigurno, je dio zabrinjavajuće priče. Međutim, stvari se nisu dogodile preko noči. Stvari se sustavno događaju od Antiinflacijskog programa iz 1993. godine. Odista promjena tečaja dovodi do nesnosnih ograničenja države, ali i svih ostalih dužnika. To je poznato. Kada se je govorilo da parcijalna ravnoteža tečaja temeljena deficitom, zaduživanjem i prodajom obiteljskog srebra nije dobro rješenje za Hrvatsku zagvoronici tog stava proglašavni su izdancima preživljene ekonomske znanosti. Nažalost ti «starci» si bili u pravu. Hrvatska je danas u nezavidnoj situaciji.

Što je činiti?

Na ovim sam stranicama stotinjak puta govorio o analizi, dijagnozi i prognozi. Takoer sam gvorio o potrebi koncepcije i strategije razvoja, operativnim i taktičkim politikama. Sve je odlazilo u ništavilo. Vjeroajtno se neće ništa promjeniti već će nam se jednog dana opet dogoditi «užas» koji eto nismo predvidjeli. Naime, jasno je da vjerovnici determiniraju ekonomsku i svaku drugu politiku. Jednako je jasno da se tečaj neće održati u srednjem roku. Jasno je da se elementarnim katastrofama ne može upravljati. Predlažem da se politici tečaja prida primjerena pažnja i da se pokrene prilagođavanje tačaja temeljnom cilju a to je povećanje novostvorene vrijednosti Hrvatske. Sve je ostalo priča koja, u zavisnosti od autora, može djelovati više ili manje uvjerljivo a zaparavo je alibi za neučinjeno.

Ne očekujem ništa. To je vidljivo iz izjava nove vlasti. Stvari će se same od sebe dogoditi kada sve prodamo. Pri tome ne mislim samo na proizvedeno već i na prirodno bogatstvo.

Ipak, sugeriram čitaocima da pročitaju rad gospodina prof. dr. sc. Gorazda Nikića kako bi dobili obilje argumenata zašto nije održiva postojeća tečajna politika. Istovremeno rad Gorazda Nikića predstavlja doprinos ekonomskoj teoriji i politici, posebno, tranzicijskih zemalja.